

INNHold:

- Rødkløverhøsting – erfaringer og anbefalinger
- Soppbekjemping i frøeng om høsten
- Hussar OD og Hussar Plus OD i grasfrøgjenlegg og grasfrøeng
- Høstbehandling i frøengene og gjenleggene
- Bekjemp ugraset i gjenlegget til kløverfrø – grasugras og alsike
- Dyrkingsråd høst i øko-frø

Rødkløver – erfaringer høsten 2020

Så langt er et svært begrenset rødkløverareal høstet. Mange har prøvd ut Spotlight Plus, med svært ulike erfaringer. En åker i Ringsaker, som ble sprøytet 24. august, har gitt svært godt resultat, mens erfaringer så langt fra Vestfold og fra Landvik er heller negative.

Rødkløveren hos Anstein Storihe, Ringsaker, er høstet ferdig. Erfaringene er positive, med nær vanlig framdrift som i Reglone-sprøytet kløver tidligere. Etter tresking er stubben/gjenstående plantemateriale mer grønt enn ved bruk av Reglone, uten at dette har medført noe problem i treskinga.

Bildet er fra åkeren, tatt 1. september. Bladene var i hovedsak falt av før sprøyting, men stenglene var ennå grønne. Det virker som om mulig effekt av midlet avhenger av fysiologisk alder, da de fleste ikke oppnår så god sviing. I de mest frodige delen av åkeren var det fortsatt mer grønt i plantemassen da Bjørn Molteberg, Strand Unikorn, og NLR var på befarig.

På Landvik er det gjort ulike forsøk med behandling av rødkløver, til erstatning for Reglone-sviing. Lars T. Havstad har tro på både nye svimidler og strenglegging. Dronebildet viser effekten av de to midlene som også fungerte godt i hvitkløver.

Bildene på neste side viser utfordringene med slåing, samt hvordan strengen så ut 4 og 17 dager etter skårlegging. Ukas bilde viser snudd streng i forgrunn.

Økodyrkere har erfaring med tresking av rødkløver, uten sviing. Erik Sørli i Skjeberg driver 1.400 daa økologisk, hvorav normalt 100-130 daa rødkløver. Rødkløverarealet er i år økt til 200 daa. Hans erfaringer med treskinga av ikke-svidd rødkløver er at en må vente litt lenger før høsting, men at det går bra. Normalt skal han bruke 4-5 treskedager på årets areal. Han venter til plantene, i alle fall stenglene blir brune. I år er det en del etterrenning og friskere plantemasse, så utfordringene kan bli større i år. Som økodyrker har han ikke hatt tro på strenglegging da rødkløver ikke har noe stubb å legge strengen på. Sein innhøsting og risiko for regnvær gjør det risikofylt å legge strengen på bakken. Ribbeskjærebordet trenger en også mer utprøving av før det kan bli et alternativ i rødkløver, da

erfaringene var variable i fjor (Jord- og plantekultur 2019, s 222-228)

Takk for delt kunnskap til Erik Sørli.

Foto: Åsmund Langeland, NLR Innlandet (til v) og Kristin Håland Gylstrøm og Harald Solberg

Vi minner om treskerinnstilling og kjøring, som står i [dyrkingsveiledning rødkløver](#):

Slagerhastighet 20-30 m/s, broåpning 6-10 mm foran og 3-6 mm bak, hardest tresking i diploide sorter.

Viktige tiltak for å få ned frøspillet er:

- 1: Ikke kjøre fortere enn 1 km/t
- 2: Ikke treske ved luftfuktighet over 60%, og
- 3: Ikke bruke trangere oversåld enn 10 mm. Få frøet raskt på tørka.

Dronebilde av felt med ulike svimidler i rødkløver 2020. Bildet tatt 7 dager etter sviing. Harmonix Folia Plus og Harmonix Leaf Active gjorde det også godt i sviing av hvitkløver. Foto: Lars T. Havstad

Sjekk engene nå på høsten

Det begynner å bli ei stund siden mange enger ble høstet. Å gå en tur i gjenlegget og eng og vurdere eng kan være nyttig – er det aktuelt å gjøre tiltak, hvilke tiltak er så aktuelle og når bør disse gjøres. Punktene under er aktuelle tiltak nå i høst.

Soppbekjemping i frøeng om høsten

I engrapp, sauesvingel og rødsvingel kan soppbekjemping om høsten være aktuelt. 50- 70 ml Delaro /daa dersom det er over 5% rust eller bladflekk på bladverket. Tidspunkt fra overgangen august – september og utover. I rødsvingel først og fremst i eng med høyt avlingspotensiale.

Avpussing i bladfaks

Gjenveksten i bladfaksfrøenga varierer avhengig av tresketidspunktet, samt temperatur og nedbør om høsten, men i enkelte år kan vi få så mye bladmasse at det vil lønne seg å ta ei ny avpussing til 5 – 10 cm i oktober. Bladfaksen bør ikke gå vinteren i møte med stor bladmasse, og forsøk på avbrenning av daugras om våren har gitt katastrofale avlingsresultater.

Hussar OD og Hussar Plus OD i grasfrøgjenlegg og grasfrøeng

Hussar OD er har off-label godkjennelse ut 2020 i noen arter av grasfrøgjenlegg og grasfrøeng, timotei og engkvein og i gjenlegg og frøeng av engrapp, rødsvingel, sauesvingel og bladfaks. Hussar OD finnes fremdeles i ute i noen forretninger og skal kunne skaffes.

Hussar Plus OD er søkt godkjent for «mindre bruksområder» (minor use), søknaden er til behandling og det er foreløpig ikke vedtak på søknaden.

Bekjemping av tunrapp i gjenlegg til engrapp bør en ha gjennomført i gjenleggsåret, i år vil det si at en kan fremdeles benytte Hussar OD i september og kanskje unngå sprøyting om våren i frøåret. Dersom søknaden for Hussar Plus OD blir godkjent vil det likevel være en fordel i engrapp om tunrapp er bekjempet om høsten. Hussar Plus OD vil være noe hardere (og bedre effekt) spesielt i engrapp.

Bekjemp ugraset i gjenlegget til kløverfrø

Norsk Frøavlerlag har en off-labelgodkjennelse for bruk av Select om høsten i gjenlegg til kløver. Tunrapp og annet grasugras kan hemme kløveren mye om høsten. For neste års frøavling er det viktig at kløverplantene får vokse godt ut over høsten. Etter høsting bør du derfor sjekke frøenga om den behøver en behandling med Select. Kanskje kan det holde med å sprøyte kantene, der er det ofte mer tunrapp enn ellers i eng. Kveke kan ikke bekjempes med Select og må om den finnes bekjempes i frøåret med andre midler.

Vi minner også om muligheten til å se alsike i hvitkløverenga i gjenleggsåret. På høsten er hvitkløveren liten og alsiken vesentlig større. Disse kan da punktsprøytes med glyfosat og fluroksypyr (Flurostar, Tomahawk) nå på høsten.

Dyrkingsråd økologisk engfrø

I dyrkingsveiledningene på frøavl av øko-frø står følgende, som avviker fra konvensjonell dyrking:

- Timotei og engsvingel, gjenlegg: Vurder 2-3 kg tot-N/ daa i husdyrgjødsel i tynne gjenlegg, siste frist
- Timotei, engår: Eventuelle beitedyr må fjernes innen 15. september
- Engsvingel, engår: Høstgjødsling utført ved høsting. Avpussing normalt ikke nødvendig
- Rødkløver, gjenlegg: Normalt ikke behov for avpussing, selv ved kraftig gjenlegg

NLR Viken på tresking av rødkløverfelt. Foto: Silja Valand, NLR Viken

Alle Frønytt finner du også på frøavlerlagets nettside <https://www.froavlerlaget.no>

Er du i tvil om frø – ta kontakt med din lokale frørådgiver.

Silja Valand	Norsk Landbruksrådgiving Viken	900 89 399
John Ingar Øverland	Norsk Landbruksrådgiving Viken	958 80 143
Trond Gunnarstorp	Norsk Landbruksrådgiving Øst	481 63 082
Astrid Gissinger	Norsk Landbruksrådgiving Agder	917 63 115
Harald Solberg	Norsk Landbruksrådgiving Innlandet	957 69 860